

ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

*Říjen
2023*

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

*Ročník
XXII.*

Ze zářijového staršovstva

Projednáno 18 bodů, mj. si staršovstvo připomnělo letní služebnosti (5 pohřbů, 3 křty a 2 svatby) a další vesměs vydařené aktivity. Domluva a příprava akcí v září a na podzim.

Probrán předběžný rozpis služeb Božích v adventu, o Vánocích a na přelomu roku.

Zažádáno jednomyslně o prodloužení povolání Martiny Dvořákové za pastorační pracovníci našeho sboru, na 0,75 úvazku do konce roku 2025.

Diskutovány možné misijní aktivity sboru. A také nemovitosti (park, dveře presbyterny a příprava možných oprav v roce 2024). Rozhodli jsme také, že přistoupíme k jednání s nájemníky o navýšení nájemného ve sborových bytech.

Jednání ukončeno modlitbou krátce před osmou hodinou.

Informace ze sboru

4.10.	18.00 - Staršovstvo
6.10.	18.00 - Schůzka učitelů NŠ
8.10.	Bohoslužby Díkčinění s Večeří Páně 7.50 - Bystřice 9.00 - Nové Město
10.10.	19.30 - Kruh
13.-14.10.	Spřátelený festival Křídla
15.10.	9.00 - bohoslužby - setkání s faráři z Německa
15.10.	14.30 - Drakiáda na Rokytně
17.10.	9.30 - Kavárnička pro seniory - Jaromír Černý nám povypráví o historii Nového Města
1.11.	18.00 - Staršovstvo
3.11.	18.00 - Schůzka učitelů NŠ
12.-14.11.	Setkání pastoračních pracovníků

Informace ze seniorátu

POHORKY – SETKÁNÍ MLÁDEŽE 20.-22. října od 19:00 v Jihlavě.

SETKÁNÍ KURÁTORŮ v pondělí 23. 10. od 17:00 v Sázavě.
Téma: zvyšující se náklady na provoz sborů.

KONVENT se odehraje 11. listopadu ve Strážově.

POZVÁNÍ DO SBORŮ

Jihlava: 15.10. od 15.00 Něco pro uši, pro oči i pro duši, Coto pořad, Bože, chceš? (Jan Keřkovský), divadlo Drak n' Roses: Jonáš 17.10. od 19.00 Modlitba Taizé v kostele Povýšení sv. Kříže. 3.11. od 18.30 Večer s hostem: Martin Pavlíček - Gothic Revival aneb Santini & ti druzí

Moravské Budějovice: 20. 10. v 17:30 Koncert vážné hudby v kapli Jana Nepomuckého: Díla autorů 17. - 19. stol. Pavel Fajtl – housle, Karel Plocek – viola, Stanislav Kolbábek – kontrabas.

Pelhřimov: 13.10. od 18:00 Recitál Slávka Klecandra 20.10. od 18:00 Vernisáž: Přírodní motivy v umění ukrajinských žen a dětí. Velké Meziříčí: 16.10. od 18.30 večer s Jefimem Fištejnem: Co ukrajinská a ruská mentalita vypovídají o výsledku války? 22.10. od 10.30 Zlatá rybka (představení DD Honzy Hrubce) 22.10. od 16:00 koncert Listověj (v rámci Díkčinění)

Žďár nad Sázavou a Sázava: 5.10. Žďár nad Sázavou, Dům klidného stáří, 10:00 bohoslužby 7.-8.10. Sázava, akce pro děti s přespáním: pečení chleba k Díkčinění 8.10. Žďár nad Sázavou, Veselská 5, 18:00 bohoslužby u tety Hany (slovem provede I. Mužátková, hudbu zajistí novoměstský dámský kvartet ZEVL) 11.10. 18:00 biblická on-line (odkaz na webu www.sazava.evangelnet.cz) 22.10. Sázava, odpolední ekumenická procházka každý čtvrtek probíhá ve žďárské modlitebně (Husova 10) od 17:00 setkání Anonymních alkoholiků - svépomocná skupina.

70 let od ordinace žen v ČCE

V říjnu uplyne 70 let od té doby, kdy synod naší církve rozhodl o tom, že ordinovány k farářské službě mohou být také ženy. Církev si to připomene slavností v sobotu 21. října v Poděbradech. Synod o tom rozhodl koncem října roku 1953 a už 13. prosince 1953 tak byly ordinovány (ke službě Slova a svátostí) čtyři ženy: Eva Peroutková (později provdaná Nechutová), Alena Štěrbová (provdaná nejprve Srnková a po smrti prvního manžela a druhém provdání Šounová), Jarmila Jeschkeová (rozená Štěpánová) a Antonie Slámová. Další ženy byly ordinovány v lednu 1954, vesměs se jednalo o absolventky teologické fakulty, které většinou doposud pracovaly jako sborové sestry či katechetky.

Cesta k ordinaci žen nebyla krátká ani snadná a důvody pro ordinaci nebyly jen teologické, ale nakonec také docela pragmatické – množství sborů bylo v té době neobsazených. Evangelickou teologii studovaly ženy již dříve, sloužily pak coby sborové sestry či katechetky, směly kázat, farář Lukl se ve třicátých letech v Českém bratru ptal: „Jestliže smí hlásati Slovo Boží, proč nemůže vésti celý farářský úřad... Vzdělání mají stejné, zkoušky mají stejné a způsobilost stejnou; proč nemají míti i práci a odměnu stejnou?“

A také dále čerpám z brožury připravené Petrem Melmukem k letošnímu výročí (jeden výtisk má také sbor – je v knihovničce v presbyterně). Tam na str. 5 vzpomíná první řádná posluchačka Husovy československé evangelické fakulty bohoslovecké, Růžena Opočenská (rozená Nováková), přijatá ke studiu v roce 1922, takto: „Na gymnáziu nemohli pochopit, že žena chce jít studovat bohosloví. Moji rodiče si přáli, abych šla po maturitě učit, nebo abych zůstala doma na chalupě. Zajela jsem do Prahy na fakultu. Tam mě velice hezky přijal pan děkan František Žilka. Řekl mi, že budou mít brzy schůzi a že mi pak hned dají zprávu. Za necelých čtrnáct dní přišel František Dobiáš se vzkazem, že mám v pondělí přijet. Přijal mě profesor Ferdinand Hrejsa. Obstaral mi také byt na Malé Straně u jedné stařenky. Podepsala jsem revers, že do roka udělám zkoušku z řečtiny. A tak jsem chodila dvakrát týdně k profesoru Čapkovi. Na konci roku jsem u děkana Žilky zkoušku s úspěchem složila. Sotva

jsem přišla do posluchárny, ujal se mě J.Závodský a udělal mi místo vedle sebe. Kolegové ke mně byli pozorní. Začali mi říkat Mahulena...

Po dvou letech jsem dělala první státnici a dostala jsem roční stipendium do Skotska. Dodnes mě trápí, že jsem tam nejela. Chodila jsem pilně na semináře a práce jsem měla nad hlavu. Přijala jsem úvazek vyučovat náboženství v Berouně, Zdicích, Hořovicích, Vršovicích... Ačkoli jsem neměla druhou státnici, dostala jsem licenci ke kázání. Po příchodu do Kláštera nad Dědinou jsem kázala každou třetí neděli, učila jsem v nedělní škole a připravovala konfirmandy. Ve všední dny jsem učila na deseti až patnácti školách. V době okupace, kdy byl manžel vězněn, jsem s pomocí administrátora faráře M. Růžičky spravovala celý rozsáhlý sbor. To všechno bych nemohla konat bez přípravy, které se mi dostalo na bohoslovecké fakultě.“ (citováno dle Sborníku V Kristu ani muž ani žena z roku 1984)

A ještě pár dat dokládajících onu relativně dlouhou cestu k ordinaci žen: mezi lety 1922-1950 studovalo na Husově fakultě 43 žen (30 ji úspěšně ukončilo). Na prvním synodu naší církve v roce 1921 byla přijata rovnost mužů a žen (tedy zřejmě hlasovací právo žen) a to, že ženy mohou studovat na bohoslovecké fakultě. 1923 ženy mohou být katechetkami a od roku 1925 smějí kázat. V roce 1932 je podán první návrh na možnost volitelnosti žen za faráře, v roce 1935 komise synodu tento krok nedoporučila. Příznačné také je, že ještě na 10. synodu naší církve v roce 1950 nebyla mezi synodály jediná žena.

Srdečně zveme na společnou oslavu

70 LET ORDINACE ŽEN
V ČESKOBATRSKÉ CÍRKVI EVANGELICKÉ

sobota 21. října 2023 od 10 do 17 hod., areál evangelického farního sboru v Poděbradech (Husova 16/37)

bohoslužby s večeří Páně | zahradní slavnost | talkshow přes pět generací | oběd | historie s nadhledem |
loutkové divadlo Drak N' Roses | koncert Lucie Redlové

Ondřej Ruml

Petrovická legenda o chlebu a její připomínka

Koncem června se v Petrovicích konalo setkání rodáků. Krom jiného programu se slavila také ekumenická bohoslužba u kapličky a poté se účastníci přesunuli na konec obce směrem na Hlinné k pamětnímu kameni, který připomíná dávnou událost. O kámen i o vytrvalé připomínání tohoto příběhu se zvláště zasadil bratr Musil, člen našeho sboru. Příběh níže přetiskujeme (a také biblické čtení a krátkou promluvu, kterou měl farář Ruml při ekumenické bohoslužby). Kámen byl za obcí Petrovice od nepaměti, jak se v převyprávění příběhu také připomíná, jeho původní nápis postupem času přestal být čitelný, takže se dá o době samotné události, která dala vzniknout vyprávění, jen dohadovat. Kámen naposledy zmizel v polovině devadesátých let minulého století, pan Musil od té doby událost i kámen připomínal s tím, že by bylo dobré jej obnovit. Ale teprve minulý rok se mu šťastnou náhodou do rukou dostal vhodný kámen a tím se události spojené s tímto památníkem opět daly do pohybu. Novoměstský kameník byl ochoten kámen upravit a opatřit nápisem (nakonec v rámci akce Z v podstatě zadarmo), bratr Musil nápis navrhl, po jednání s obcí se místo pro kámen našlo na druhé straně silnice, než bylo dříve, dál od ní, ale možná ještě na vhodnější místo, blízké původnímu a navíc obecní. Kámen byl usazen a při oné slavnosti v sobotu 24. června 2023 slavnostně požehnán. Opět tak připomíná dávné doby, kdy do našeho kraje zavítal hlad (snad ještě před rozšířením brambor, hluboko v 18. století) a s ním i takové příběhy:

Legenda O velkém hladu (dle Karel Kalláb, V tajemných zátokách Svratky, NM 1930): *Jednou, je tomu už velmi dávno, přišly na lidi zlé časy. Z jara, když obilí nejlépe roste, padla velká sucha, ve žních zase neustále pršelo, takže lidé bídou úrodu ani nemohli sklídit. Nastal po všem kraji velký hlad. Lidé byli rádi, když se mohli najíst trochu záboje (vylisované lněné semeno). Krajíček chleba byl jim vzácnou lahůdkou. Tehdy přišli do Petrovic dva žebráci. Byli hladoví, že se sotva vlekli. Celou ves zchodili, ale nikde nic nedostali, až v jednom statku na konci vesnice se nad nimi slitovala selka a dala*

jim dohromady krajíc čerstvě upečeného chleba. Boží dárek voněl až se oběma chudákům v ústech sliny zbíhaly. Když vyšli ze statku, chtěli se hned pustit do krajíce. Oba žárlivě střežili vzácný dárek a strachovali se navzájem, aby nebyli při dělení ošizeni. Toho, co držel chléb v ruce, napadlo, že bude nejlíp, když se nebude dělit a sní pochoutku sám. Dlouho se nerozmýšlel a vzal nohy na ramena. Druhý za ním. Běželi jako o závod, až druh druhu dohonil na místě zvaném Hraničky. Tam se strhla mezi nimi zuřivá rvačka. Bili se pěstmi, škrtili a váleli se po zemi. Rozpoutal se zápas na život a na smrt. Došlo na nože. Bodali do sebe tak divoce až druh druhu ubil. Zůstali oba ležet na místě mrtví, ještě po smrti sevření v nenávistném objetí. Krajíc ležel vedle nich.

Petrovičtí občané je na tom místě pohřbili. Dlouho potom bylo je vidět v noci sedět na hrobě a slyšeli je lidé naříkat. Teprve, když hlad a bída pominuly, přestali se tam žebráci zjevovat. Petrovští zasadili na památku toho na Hraničkách kámen s vytesaným křížem a nápisem hlásajícím letopočet a truchlivou událost. Dnes však už nelze z toho nic přečíst, zub času nápis ohlodal.

Čtení z Lukášova evangelia 14,12-23 Když to uslyšel jeden z hostí, řekl mu: "Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím." 16 Ježíš mu řekl: "Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. 17 Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: 'Pojďte, vše už je připraveno.' 18 A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: 'Koupil jsem pole a musím se jít na ně podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.' 19 Druhý řekl: 'Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!' 20 Další řekl: 'Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.' 21 Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: 'Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.' 22 A služebník řekl: 'Pane, stalo se, jak jsi rozkázal a ještě je místo.' 23 Pán řekl služebníkov: 'Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinut' je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil.'

Jsme zváni ke stolu (ale ještě neutíkejte), ke společnému jídlu. Ježíš takto a mnohými jinými způsoby vyřizuje pozvání na slavnost

Božího
království,
které je jak
hostina.
Jsme zváni
ke
společnému
stolu, do
společenství,
k radosti,
která
spojuje. Jak
už odedávna

platí, základem toho všeho je chleba. Ten je symbolem toho, co potřebujeme k životu. V evangeliích i celé bibli je symbolem Božího daru k časnému nasycení, ale i toho v přeneseném smyslu slova – pokrmu, který nás spojuje, chleba, který se láme a sdílí – jako tady u vás. Pokrmu k životu věčnému.

Ta petrovická pověst o skývě chleba je vlastně úplně opačná, ale žel taky ze života – to se opravdu mohlo stát, to se opravdu může stát. Když je chleba málo, když přijde hlad, že se o jeho skývu dva porvou až k smrti. Chleba v té pověsti rozděluje, ale i to je myslím dobré si připomínat, že to tak může dopadnout a moudří předci, kteří nám to takto kladou před oči. A dobře, že si to připomínáte.

Ale přece jen se vracím k tomu Ježíšovu příběhu, o tom, že je dost a že jsme k té hojnosti zváni. A taky k tomu, že se o chleba máme dělit, že jsme zváni k tomu kouzlu, při němž chléb, který se sdílí, se neztrácí, ale naopak rozděváním roste. Chleba, jídlo, slavnosti mají spojovat, tak jako dnes, kdy se scházíte, milí petrovičtí, abyste byli spolu a jedli spolu a pili, a tak prožívali společenství kolem jednoho stolu, sdíleli jídlo a sváteční den. Pán Bůh vám ho požehnej. Amen

Ondřej Ruml

Za Jiřím Černým

Na konci prázdnin zemřel ve věku 87 let Jiří Černý, známý český

hudební kritik, původem evangelík. Jeho životní osud je zajímavý a obecně známý, méně známá je jeho cesta od evangelictví (žel jako mnohých dalších v jeho generaci) a jeho vzpomínku na toto téma si dovoluujeme

přetisknout (jeho blog z roku 2009, z listopadu tehdejšího roku u příležitosti 90tého výročí vzniku naší církve):

Jiří Černý: Moje zapírané a znovu těžce hledané protestantství

Drží jak helvítská víra, říkávalo se o něčem skálopevném. I proto jsem už jako dítě obdivoval helvíty, luterány a vůbec všechny protestanty. Nejvíc pak husity a „berany“ z Jiráskových románů. A pociťoval jsem klukovské štěstí, že díky rodičům už od křtu patřím k Českobratrské církvi evangelické.

Vznikla krátce po vyhlášení Československé republiky, během Generálního sněmu českých evangelíků v pražském Obecním domě 17. – 19. prosince 1918. Zítra dopoledne k tomu bude v Husově domě tisková konference. Nejvíc by mě na ní zajímala první Česká synoptická bible: vedle sebe sloupce Kralického překladu a ekumenického. Takhle zvědavě jsem se do Jungmannovy 9 naposled hnul pro texty Boba Dylana. Toho ostatně bez bible taky pořádně nepřeložíte. Protože ale zítra už budu coby poslechový diskžokej na Valašsku, svěřím se teď, jak to bylo s helvítskou vírou u mě.

V dospívání krásné. Vikář vinohradského sboru Zdeněk Sklenář nejenže mi dovolil jít místo náboženství hrát basketbal. Ještě tam přivedl mé spolužáky, aby mi fandili. Ke konfirmaci mi v modlitebně na Korunní třídě voněly lilie a zněly verše evangelia o lásce a víře. Sklenářův nástupce Jiří Tytl s námi šel do kina na Císařova pekaře.

Další vikář Jan Šimsa byl synem Jaroslava, archiváře prezidenta

Masaryka. Neřekl nám, že mu táta zemřel v

koncentráku. O

víkendech s námi i s

mládeží z jiných

sborů blblul v

přírodě. Tam jsem se

během „evangelického rugby“ taky seznámil se začínajícím hercem Janem Trískou. I s plachým hochem, kterému dívky říkaly Ticháček; pár let nato založil Spirituál kvintet. Ze semináře v Jirchářích za námi občas chodívali mladí bohoslovci. Nejvíc mě zaujali nejednoduchý Jakub Trojan a uhrančivě krásný Petr Pokorný. (Trojan pak v lednu 1969 pohřbíval Jana Palacha a stal se děkanem Evangelické teologické fakulty, Petr Pokorný je ředitelem Centra biblických studií.)

A k tomu všemu chorály, bratr Kantorek za varhanami a nepřehlédnutelné evangeličky, i moje první láska. Kdo se mohl divit, že jsem československé dal přednost před rudým pionýrským šátkem? Divili se ti, co mě pak nepustili na gymnázium. Ale já se držel helvítské víry. Až do jednoho okamžiku na ministerstvu školství. Úředník, který se ze všech jediný zdál ochoten mě pustit na vysokou školu, si prohlížel moje kádrové materiály. „Ale ty tady máš, že chodíš do kostela.“ Ve vteřině mi projely hlavou úmorné roky na průmyslovce a předchozí měsíce marného obíhání po úřadech včetně prezidentské kanceláře. „Nojo, ale to bylo už dávno“, zapřel jsem Krista i Šimsu.

Žurnalistiku jsem vystudoval snadno, ale k víře jsem se vracel zdlouhavě. Trochu i oklikou přes svou ženu Jitku a moravské katolíky. Samizdatový editor Zahradníčkova díla Radek Zejda mi pootevřel svět katolických básníků a Otmar Kaplan pokřtil naši Kateřinu. Když se mi doneslo, jak se Jan Šimsa vzepřel estébákům, kteří při bytové prohlídce cloumali s jeho ženou, chtěl jsem mu po těch letech aspoň podat ruku. Dřív si mě ale našel jeho syn, na padesátinách Václava Havla.

Evangelické kruhy se znovu začaly protínat. Díky nim jsem taky zjistil, jak je to s ekumenismem: k bytovému semináři o Dylanovi si mě společně pozvali protestanti, katolíci a Židé. Začal i vzácný vztah s Milošem Rejchrtem. Jako mluvčího Charty jsem si ho vážil, jako textaře evangelické skupiny Berani jsem ho vysloveně žral. A to jsem ještě nevěděl, že umí být i bratrem, nejen Českým. Sametovou revolucí se kolem mě mihnul přísný a věcný Jan Dus. Českým bratrům vytknul účast v Adamcově staronové vládě, lidovcům podezřelý způsob ministra Sachra. V obojím měl pravdu. Darem z nebe je pro evangelické písmáctví internet. Když čtu originální polemiky o Kříži a kalichu jako symbolu a znaku nebo o třetině Ivančického kancionálu („zjednodušený a na češtinu adaptovaný gregoriánský chorál“), které ze své fary v Bukovce vysílá do světa Martin Grombířík, mám zas radost. Helvítská víra 2008 je pro mě i dylanovská „informovaná demokracie“, bezpředsudečný dialog s kýmkoli o čemkoli. Hodně poznání, sestry a bratři!

Ondřej Ruml

Inzerát

Manželský pár hledá spoluhráče k nějakému míčovému sportu, nejlépe volejbalu. V čase pátek až neděle někdy podvečer. Najdeme (až) 10 sportuchtivých? Ozvěte se na faru...

Drakiáda

Neděle 15. října 2023

14.30

R O K Y T N

**Sraz na louce za hospodou
S sebou svého draka a vhodné oblečení,
zakończíme odpoledne u ohně,
kde bude vše k jídlu a pití připraveno.**

zvou Slonkovi a učitelky a učitelé NŠ

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno.
Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru
ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají
jejich autoři.

©Zprávy a ohlasy

Měsíčník novoměstského sboru ČCE

Pro vnitřní potřebu vydává:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Křenkova 151

592 31 Nové Město na Moravě

tel. 566 616 244, IČ 43378854

e-mail: nmm@evangnet.cz

Číslo sborového účtu: 253070437/0600

K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz